

UiO : **Nordisk institutt for sjørett**
Det juridiske fakultet

Førsteamanuensis Ivar Alvik

Petroleumskontrakter: Introduksjon

Faget – overblikk

- “Dynamisk kontraktsrett”
- Funksjonelt utgangspunkt – sammenhengen mellom faktum og jus
- Petroleum som den praktiske virkelighet
 - Prosjektstyring som nøkkelord
- Fabrikasjonskontrakter/utbygging
 - Parter: oljeselskap – leverandør (eller leverandør – underleverandør)

UiO Nordisk institutt for sjørett
Det juridiske fakultet

Petroleumsvirksomheten i Norge

- Norges største næring – offshoreproduksjon av olje og gass
- 40 årig historie – fra oppdagelsen av Ekofisk i 1969
- I tillegg til produksjon på norsk sokkel også omfattende leverandørvirksomhet utenfor Norge

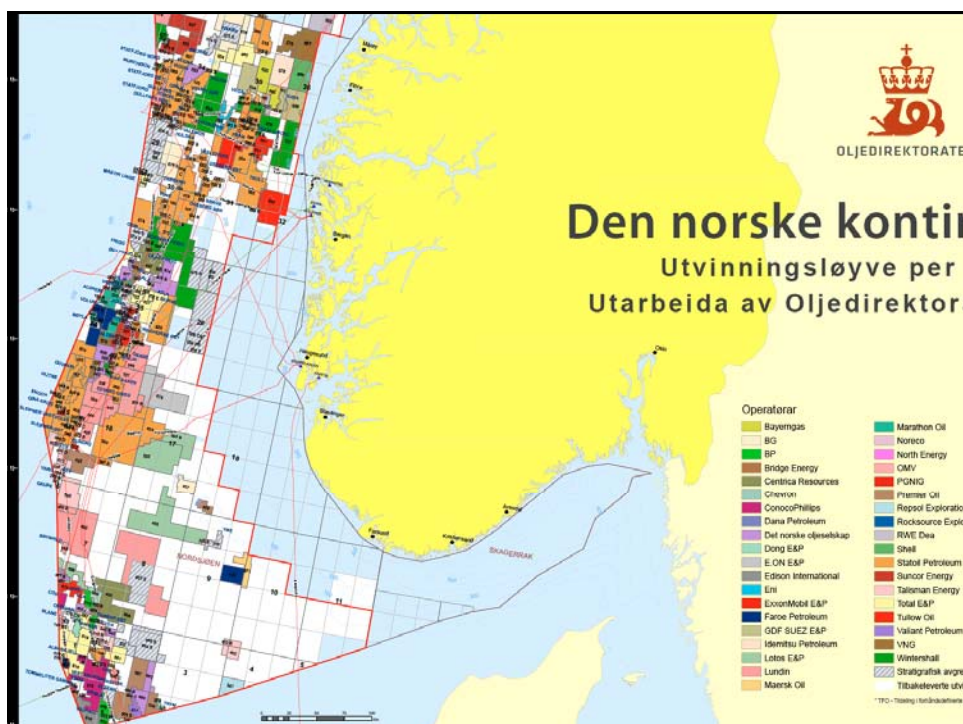
UiO **Nordisk institutt for sjørett**
Det juridiske fakultet

Petroleumsvirksomheten – rettslige rammer

- Folkerett – jurisdiksjon, allokering av ressurser
- Statsrett – beskyttelse av rettigheter, ytre rammer for styring
- Forvaltningsrett – organisering og styring; konsesjonssystemet
- Kontraktsrett – prosjektgjennomføring, forholdet mellom aktørene
- Selskapsrett, panterett, forsikringsrett mv

Offentligrettslig rammeverk – konsesjonssystemet

- Petroleumsloven og petroleumsforskriften
- Statens eiendomsrett til ressursene – Petrl § 1-1
- Utgangspunktet for virksomheten er utvinningstillatelsen – Petrl § 3-3
- Gis alltid til gruppe av oljeselskaper under ledelse av en operatør – Petrl § 3-7
– Utgjør “selskapet” i en petroleumskontrakt

Særlig om utvinningstillatelsen – Petrl. § 3-3

- Enerett til leting og utvinning innenfor definert område (“blokk”)
- Kombinert med arbeidsforpliktelse, tildels basert på forhandlinger
- Enerett, men ikke *rett* til å sette i gang utbygging og produksjon – forutsetning om PUD iht Petrl § 4-2
- **Standard vilkår om norsk rett og norske kontraktstradisjoner for alle kontrakter som inngås på grunnlag av tillatelsen**

Samarbeidet i rettighetshavergruppen (“Selskapet”)

- Samarbeidsavtalen – standard avtalevilkår som er et konsesjonsvilkår
- Interessentskap – selskapskonstruksjon
- Regulerer beslutninger/stemmerett, operatørens fullmakter, økonomiske forhold mv
- **Kontrakter inngås normalt av operatøren på vegne av interessentskapet**

Sikkerhetsregelverket

- Omfattende offentligrettslige krav til organisering og styring av virksomheten, utstyr/innretninger, aktiviteter mv
- [Rammeforskriften + 4 spesialforskrifter](#)
- Underlagt Petroleumstilsynet som koordinerende myndighet, omfattende krav om tillatelser – feks SUT
- Kontraktsrettslig relevans som krav til leveransen/kontraktsgjenstanden

Petroleumskontrakter: ulike kontraktstyper

- Letefasen – seismikktjenester, borekontrakter
- **Utbyggingsfasen – prosjektering, bygging og installasjon, undervannsentreprise**, boretjenester, fartøystjenester, helikoptertransport
- Produksjonsfasen – drift og vedlikehold, boretjenester, fartøystjenester, lagring, transport, helikoptertransport
- Avslutningsfasen – fjerning

Petroleumskontrakter: fellestrekk

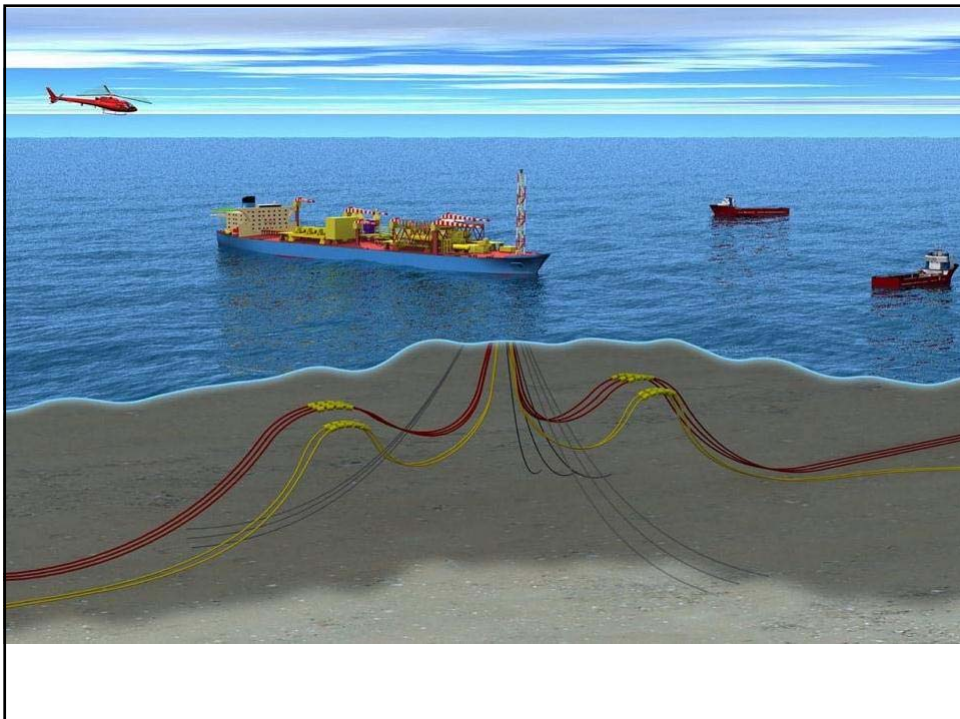
- Kontraktshierarkier og komplekse prosjekter med operatøren på topp – sterkt styringsperspektiv
- Feil og forsinkelser forplanter seg – endringsbehov
- Prosjektene utvikler seg underveis – endringsbehov
- Stor risiko og skadepotensiale – egne ansvarsregimer

UiO Nordisk institutt for sjørett
Det juridiske fakultet

Noen ulike innretninger og begreper

- Mobile innretninger (borerigger mv) og plattformer, produksjons- og lagringsenheter (FSO, FPSO, “topside” etc)
- Transportmåter: rørledningstransport vs bøyelasting mv
- Ulike fartøyer; seismikk, supply, subsea, tungløft etc

UiO : Nordisk institutt for sjørett
Det juridiske fakultet

UiO : Nordisk institutt for sjørett
Det juridiske fakultet

Fabrikasjonskontrakter: innledning

- Avansert form for tilvirkning – EPC: prosjektering, innkjøp og bygging i varierende grad
- Forholdet mellom totalkontrakter og fabrikasjon
- Beslektede kontraktsformer
 - Entreprise
 - Skipsbygging
- Hvorfor fabrikasjon?

NF-familien av standardkontrakter

- De ulike standardene – NF, NTK, NSC 05 mv, også innflytelse på andre områder
- Anvendelsesområde – forholdet mellom NF og NTK
 - NF: selskapet har prosjekteringsansvar
 - NTK: leverandøren har prosjekteringsansvar

NF som eksempel på avtalte standardvilkår (“agreed documents”)

- Den underliggende standardiseringstanken – hvorfor standardisere?
- NF som “avtalt bransjestandard” for petroleumskontrakter
 - Historikk, istandblivelse
 - Praktisk anvendelse
 - Rettskilde?

NF-kontraktenes oppbygging

- Forholdet mellom avtaledokumentet, vilkårene og vedleggene
- De viktigste vedleggene:
 - Vedlegg A – Arbeidsbeskrivelsen
 - Vedlegg B – Vederlaget
 - Vedlegg C – Fremdriftsplanen
 - Vedlegg E – Spesifikasjoner
 - Vedlegg F – Tegninger
 - Vedlegg G – Selskapets leveranser
- Endringssystemet som “påle” i kontrakten – art 12-16

Typiske kontraktsrisikoer

- Designutvikling/prosjektering – spesifikasjoner/tegninger
- Tidsrisiko – fremdriftsplanen
- Pris/kostnadsrisiko – vederlagsformatet
- Beskadigelsesrisiko
 - Knock-for-knock systemet

Særlige tolkingsspørsmål

- Utgangspunkt – tolkning av standardvilkår
 - Objektiv tolkning, likhet med lovtolkning
- “Anglo-amerikansk” kontraktsteknikk med omfattende bruk av definisjoner
- Forholdet mellom vilkår og vedlegg
 - Vedleggene må tolkes i lys av hverandre
 - Kontraktens eget forrangssystem er subsidiært, art. 2.3

Bakgrunnsretten

- Hva slags kontraktstype er fabrikasjon?
 - Tilvirkningskjøp – Kjl. § 2
 - Men loven viker for avtalen og sedvane, jfr. § 3
- Egne bakgrunnsrettslige prinsipper om “tilvirkning” (“verksleie”)?
 - Sterkt tjenesteelement
 - Slektskap med entrepris og skipsbygning

Spesielle kontraktsforutsetninger

- Egne kontraktsmekanismer basert på prosjekt- og styringshensyn i offshoreprosjekter
 - Endringsmekanismene, formalprosedyrer/preklusjon, ansvar og forsikring
- Forholdet mellom formalitet, bakgrunnsrett og avtalesensur – prosjektstyring som overordnet hensyn